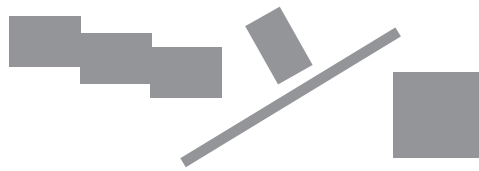

dům umění
ústí nad labem

THIS IS NOT ABOUT SUGAR

29/3—19/5 2018

Vystavující:

**Mona Vatamanu & Florin Tudor
1968/1974**

Kurátor:

Michal Koleček

**Zahájení výstavy
proběhne
ve středu 28/3 2018
od 18 hodin**

**v Domě umění
Ústí nad Labem
Fakulty umění a designu
Univerzity Jana Evangelisty
Purkyně v Ústí nad Labem
Otevřeno:
ÚT-SO 10-18 hodin
vstup zdarma**

Dům umění Ústí nad Labem Fakulty umění a designu
Univerzity Jana Evangelisty Purkyně
Klíšská 1101/129a, 400 96 Ústí nad Labem
(vedle vysokoškolských kolejí K 1, K2)
trolejbus 52, 58, 59, autobus 9, 17, 27,
zastávka Klíše - lázně

Informace o výstavě a doprovodném programu naleznete
na www.duul.cz a na facebooku.

THIS IS NOT ABOUT SUGAR Mona Vatamanu & Florin Tudor

Jedním z hlavních témat obsažených v dlouhodobé výstavní koncepci Domu umění Ústí nad Labem je soustředěné ohledávání specifických aspektů, které naši existenci ukotvenou ve středoevropském prostoru, obohacují o vnímání historicky a společensky příbuzných, a přesto v individuálních zákrutech specifických, prožitků regionálních sousedů a generačních soupeřů. Je přitom zřejmé, že v aktuálních zjištěných politických souvislostech, které do jisté míry reprezentují eskalující hluboký sociální konflikt, posílaje touha po studiu paralelních proudů či tendencí určujících současnou situaci v okolních státech a nalézání společných často bolestných zkušeností prosakujících z minulosti. Téměř třicet let po zásadních politických změnách, které ukončily dlouhou totalitní periodu s devastujícím dopadem na charakter Střední a Jihovýchodní Evropy, se opět s největší naléhavostí vyjevuje potřeba navrátit se ke studiu tohoto tragického období dějin, neboť je zřejmé, že jeho důsledky zcela zásadně spoluurčují charakter našeho současného životního prostoru.

Rumunská autorská dvojice Mona Vatamanu & Florin Tudor se problematikou individuální i kolektivní paměti dlouhodobě zabývá a v různých tematických zaměřeních i v odlišných formách ji akcentuje jako klíčový akcelerátor svých komplexních uměleckých realizací. Za východiska zájmu těchto autorů přitom lze chápat tři vzájemně se ovlivňující komplexní okruhy otázek: reinterpetaci určujících filozofických proudů spojených se základy levicového myšlení – tedy především s odkazem Karla Marxe, apropriaci a důslednou kritiku společenský procesů spojených s totalitním obdobím ale rovněž s navazující posttotalitní periodou 90. let minulého století a v neposlední řadě analýzu dramatických a často protichůdných politických, ekonomických a kulturních procesů, které zásadně predestinují aktuální societu. Všechny tyto linie uvažování přitom v práci umělecké dvojice Mona Vatamanu & Florin Tudor direktivně či naopak skrytě vyrůstají ze specifického zázemí nedávných dějin Rumunska i jeho žhavé přítomnosti, přičemž nezřídka toto lokální prostředí konfrontují se širšími globálními souvislostmi. Autoři tak přirozeně migrují různými revolučními hnutími a geopolitickými topografiemi i historickými kontexty směrem k umanutému a do jisté míry utopickému hledání sociální solidarity a spravedlivějšího světa.

Zvolených témat se Mona Vatamanu & Florin Tudor zmocňují prostřednictvím různorodých uměleckých strategií, neboť vždy hledají vizuální jazyk přesně odpovídající charakteru vyprávěného příběhu. Tomu odpovídá i koncepce jejich výstavy připravené pod názvem *THIS IS NOT ABOUT SUGAR* pro Dům umění v Ústí nad Labem, která v retrospektivním záběru kombinuje některá jejich starší díla se zcela aktuálními realizacemi připravenými přímo pro tento specifický výstavní prostor.

Film *Manifestul* z roku 2005 je tvořen minimalistickou videosekvencí, která zaznamenává veřejnou performanci Mony Vatamanu & Florina Tudora uskutečněnou v jednom z vídeňských modernistických utopických urbanistických komplexů. V rámci jednoduché akce umělci rozhazovali z výškové budovy prázdné listy papíru a evokovali tak ilegální revoluční ale později zároveň antikomunistické – disidentské – formy distribuce různých manifestačních materiálů a provolání.

Jeden z klíčových a stále rozvíjených projektů Mony Vatamanu & Florina Tudora nazvaný *Dostaveničko s historií* (od roku 2007 do současnosti) kombinuje v podmanivé instalaci série expresivních maleb reflektujících různé aktuální společenské události, či jejich mediální obraz, a zvukový záznam Komunistického manifestu, přičemž prostřednictvím nachystaného mikrofonu nabízí divákům možnost komentáře.

Série fotografií *Prach z Grzybowskié 51* (2008) v symbolické hyperbole dokumentuje intervenci Mony Vatamanu & Florina Tudora do urbánního prostředí Varšavy, v rámci které vyplnili cementovým prachem čtverhranný otvor reprezentující paměť konkrétního místa

spojeného s existencí i tragickým zánikem židovské komunity. Toto subtilní umělecké gesto upozorňuje na skryté a pro současné občany často nesrozumitelné vrstvy lokální historie, které ovšem stále silně spoluurčují atmosféru jejich životů. Prach přitom umělci v tomto díle interpretují nejenom jako clonu zapomnění, ale také palčivou materialitu paměti.

Film *Il Mondo Novo* (2016) odkazuje ke stejnojmenné fresce Giandomenica Tiepola z roku 1991, která zobrazuje zástup lidí hledících s očekáváním k lákavému a neuchopitelnému novému světu čekajícímu za nekonečným a nedosažitelným horizontem. Mona Vatamanu & Florin Tudor v šestiminutové video sekvenci prostřednictvím volné citace Tiepolova díla konfrontují příbuzně strukturovanou skupinu nadčasových pozorovatelů se současným narušeným urbánním prostředím zásadně determinovaným hybridními sociálními experimenty a predátorskými ekonomickými zájmy. Na troskách idealistických iluzí tito věční hledači vyhlížejí novou revoluční společenskou perspektivu, i když si zároveň bolestně uvědomují nepřekročitelné limity vlastní angažovanosti.

V intervenci připravené pod názvem *Heliotropismus / O časovosti modernosti* přímo pro Dům umění Ústí nad Labem Mona Vatamanu & Florin Tudor dočasně odhalili monumentální keramický reliéf ze sedmdesátých let minulého století skrytý za jednou ze stěn výstavního prostoru, který původně sloužil jako jídelna studentské menzy. Toto archeologické gesto upozorňuje jak na latentní střet utopického a ideologického charakteru modernismu deformovaného totalitními politickými tendencemi a mechanismy, tak na nezbytnost kritické analýzy stavu současné společnosti, která se neobejde bez důsledného průzkumu a reinterpetace nedávné minulosti postupně překryvané globálními vrstvami zapomnění.

Výstava Mony Vatamanu & Florina Tudora v Domě umění Ústí nad Labem připomíná křehkost a zranitelnost sociální existence a zároveň vyzývá k posílení politické a komunitní zodpovědnosti. Upozorňuje na fakt, že – v návaznosti na iniciační myšlenku Ludviga Wittgensteina – „o čem nelze mluvit, o tom se musí mlčet“. Ticho však v žádném případě nemusí a nesmí být prostředkem zapomnění či ignorace. Naopak právě v jeho soustředění se již zdánlivě detailně poznané věci či události vyjevují jinak, odlišně a v nových souvislostech, aby se znovu staly součástí aktuálního diskurzu našich životů.

Autorská dvojice Mona Vatamanu & Florin Tudor společně působí již od roku 2000, přičemž v roce 2008 prezentovala svoje dílo *Dostaveničko s historií* na prestižním Berlínském bienále a v posledních letech se formou samostatných výstav představila například v Neue Galerie v Innsbrucku, Kunsthalle Lisabon, Frankfurter Kunstverein nebo Secession Vienna.

Michal Koleček

Dům umění Ústí nad Labem

Fakulta umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně
Klíšská 1101/129a, 400 96 Ústí nad Labem

www.duul.ujep.cz

facebook: Dům umění Ústí nad Labem

e-mail: duul@ujep.cz

tel.: +420 475 285 188

Fakulta umění a designu

Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem

Pasteurova 9, 400 96 Ústí nad Labem

www.fud.ujep.cz

umění, kultura, kreativita, výzkum,
vzdělání, společenská zodpovědnost

